

OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2017 No. 1041

Rheoliadau Cyflenwadau Dŵr Preifat (Cymru) 2017

RHAN 2

Monitro

Monitro

7.—(1) Rhaid i awdurdod lleol fonitro'r holl gyflenwadau dŵr preifat yn ei ardal yn unol â'r Rhan hon wrth gyflawni ei ddyletswyddau o dan adran 77(1) o'r Ddeddf (swyddogaethau cyffredinol awdurdodau lleol mewn perthynas ag ansawdd dŵr).

(2) Rhaid i'r awdurdod lleol gyflawni'r rhwymedigaeth ym mharagraff (1) drwy sefydlu rhaglen fonitro ar ffurf naill ai—

- (a) casglu a dadansoddi samplau dŵr ar wahân;
  - (b) mesuriadau a gofnodir drwy broses fonitro barhaus; neu
  - (c) cyfuniad o'r dulliau yn is-baragraffau (a) a (b).
- (3) Caiff rhaglenni monitro gynnwys y naill neu'r llall o'r dulliau a ganlyn, neu'r ddau ohonynt—
- (a) edrych ar gofnodion o weithrediad yr offer a'i statws o ran cynnal a chadw;
  - (b) arolygu'r dalgylch, a'r seilwaith tynnu, trin, storio a dosbarthu dŵr.

Dosbarthu ymhellach gyflenwadau a geir oddi wrth ymgwymerwyr dŵr neu drwyddedeion cyflenwi dŵr

8. Pan fo dŵr yn cael ei gyflenwi gan ymgwymerwr dŵr neu drwyddedai cyflenwi dŵr ac yna'n cael ei ddosbarthu ymhellach gan berson ac eithrio ymgwymerwr dŵr neu drwyddedai cyflenwi dŵr, rhaid i'r awdurdod lleol gyflawni unrhyw waith monitro y mae'r asesiad risg yn dangos ei fod yn angenrheidiol.

Cyflenwadau mawr a chyflenwadau fel rhan o weithgarwch masnachol neu gyhoeddus

9.—(1) Mae'r rheoliad hwn yn gymwys i gyflenwad dŵr preifat, ac eithrio fel a bennir yn rheoliad 8—

- (a) sy'n cyflenwi cyfaint dŵr dyddiol cyfartalog o 10m³ neu ragor; neu
- (b) sy'n cyflenwi dŵr fel rhan o weithgarwch masnachol neu gyhoeddus.

(2) Rhaid i'r awdurdod lleol fonitro cyflenwad dŵr preifat sy'n dod o fewn y rheoliad hwn yn unol ag Atodlen 2 a chyflawni unrhyw waith monitro ychwanegol y mae'r asesiad risg yn dangos ei fod yn angenrheidiol.

Cyflenwadau i anheddau sengl

10.—(1) Mae'r rheoliad hwn yn gymwys i gyflenwad dŵr preifat i annedd sengl nas defnyddir fel rhan o weithgarwch masnachol neu gyhoeddus (os felly mae rheoliad 9 yn gymwys) neu fel rhan o denantiaeth ddomestig (os felly mae rheoliad 11 yn gymwys).

(2) Pan fo'r rheoliad hwn yn gymwys—

- (a) caiff yr awdurdod lleol fonitro'r cyflenwad yn unol â'r gofynion yn rheoliad 11(1); a
- (b) rhaid i'r awdurdod lleol wneud hynny os gofynnir iddo wneud hynny gan berchennog neu feddiannydd yr annedd honno.

Cyflenwadau preifat eraill gan gynnwys cyflenwadau fel rhan o denantiaeth ddomestig

11.—(1) Yn achos cyflenwad dŵr preifat nad yw rheoliadau 8, 9 neu 10 yn ei gwmpasu, rhaid i'r awdurdod lleol fonitro ar gyfer—

- (a) dargludedd;
- (b) enterococi;
- (c) *Escherichia coli* (*E. coli*);
- (d) crynodiad ionau hydrogen;
- (e) cymylogrwydd;
- (f) unrhyw baramedr yn Rhan 1 neu 2 o Atodlen 1 y nodir yn yr asesiad risg bod risg y gallai fetu â chydymffurfio â'r crynodiadau neu'r gwerthoedd yn y Rhannau hynny o'r Atodlen honno; ac
- (g) unrhyw beth arall a nodir yn yr asesiad risg y gallai beri perygl posibl i iechyd dynol.

(2) Rhaid i'r awdurdod lleol gyflawni'r gwaith monitro sy'n ofynnol gan y rheoliad hwn bob 5 mlynedd o leiaf, ac yn amlach os yw'r asesiad risg yn dangos bod hynny'n angenrheidiol.

Monitro sylweddau ymbelydrol: cyffredinol

12.—(1) Rhaid i awdurdod lleol fonitro pob cyflenwad dŵr preifat yn ei ardal (ac eithrio cyflenwad y mae rheoliad 13 yn gymwys iddo) ar gyfer y paramedrau sydd wedi eu cynnwys yn y tabl paramedrau sylweddau ymbelydrol yn unol â'r rheoliad hwn ac Atodlen 3.

(2) Yn y rheoliad hwn ac Atodlen 3, ystyr "y tabl paramedrau sylweddau ymbelydrol" yw Tabl D yn Rhan 3 o Atodlen 1.

(3) Pan fo awdurdod lleol wedi ei fodloni nad yw paramedr yn y tabl paramedrau sylweddau ymbelydrol yn debygol o fod yn bresennol mewn cyflenwad dŵr preifat yn ei ardal mewn crynodiadau a allai fod yn uwch na'r crynodiad neu'r gwerth rhagnodedig ar gyfer y paramedr perthnasol yn y tabl hwnnw, caiff yr awdurdod lleol, am ba gyfnod bynnag ag y gwêl yn briodol, benderfynu eithrio'r paramedr dan sylw o'r ddyletswydd fonitro ym mharagraff (1).

(4) Rhaid i benderfyniad o dan baragraff (3) gael ei wneud—

- (a) ar sail arolygon cynrychioliadol, data monitro neu wybodaeth ddibynadwy arall (gan gynnwys unrhyw asesiad risg a gyflawnir yn unol â rheoliad 6); a
- (b) gan ystyried unrhyw ganllawiau a ddyroddir gan Weinidogion Cymru.

(5) Rhaid i'r awdurdod lleol ddarparu i Weinidogion Cymru sail ei benderfyniad o dan baragraff (3) a'r ddogfennaeth angenrheidiol sy'n ategu'r penderfyniad (gan gynnwys canfyddiadau unrhyw arolygon, gwaith monitro neu asesiadau a gyflawnir yn unol â pharagraff (4)(a)).

(6) Rhaid i Weinidogion Cymru gyfleu i'r Comisiwn Ewropeaidd sail y penderfyniad o dan baragraff (3) ynghyd â'r ddogfennaeth a ddarperir o dan baragraff (5) sy'n ategu'r penderfyniad.

(7) Pan—

- (a) fo penderfyniad wedi ei wneud yn flaenorol o dan baragraff (3), a
- (b) na fo'r awdurdod lleol yn fodlon mwyach bod sail y penderfyniad yn bodoli,

ni fydd yr eithriad rhag monitro o dan baragraff (3) yn gymwys mwyach a rhaid i'r awdurdod lleol hysbysu Gweinidogion Cymru yn ysgrifenedig yn unol â hynny.

(8) Yn achos radioniwclidau sy'n digwydd yn naturiol, pan fo canlyniadau blaenorol (gan gynnwys arolygon cynrychioliadol, data monitro neu wybodaeth ddibynadwy arall) yn dangos bod y crynodiad o radioniwclidau mewn cyflenwad yn ardal awdurdod lleol yn sefydlog, mae amllder gofynnol gwaith samplu a dadansoddi i'w benderfynu gan yr awdurdod lleol, a'i gadarnhau drwy hysbysiad ysgrifenedig i Weinidogion Cymru, gan ystyried y risg i iechyd dynol.

Monitro sylweddau ymbelydrol:cyflenwadau i anheddau sengl penodedig

13.—(1) Mae'r rheoliad hwn yn gymwys i gyflenwad dŵr preifat i anedd sengl nas darperir fel rhan o weithgarwch masnachol neu gyhoeddus neu fel rhan o denantiaeth ddomestig.

(2) Caiiff awdurdod lleol fonitro cyflenwad sy'n dod o fewn paragraff (1) ar gyfer y paramedrau sydd wedi eu cynnwys yn Nhabl D yn Rhan 3 o Atodlen 1 yn unol ag Atodlen 3 a Rhan 3 o Atodlen 4, a rhaid iddo wneud hynny os gofynnir iddo wneud hynny gan y perchennog neu'r meddiannydd.

Samplu a dadansoddi

14.—(1) Pan fo awdurdod lleol yn monitro cyflenwad dŵr preifat, rhaid iddo gymryd sampl—

- (a) os yw'r dŵr wedi ei gyflenwi at ddibenion domestig, o dap a ddefnyddir fel arfer i gyflenwi dŵr i'w yfed gan bobl, ac sydd, os oes mwy nag un tap, yn gynrychioliadol o'r dŵr a gyflenwir i'r fangre;
- (b) os defnyddir y dŵr mewn menter cynhyrchu bwyd, yn y man y'i defnyddir yn y fenter;
- (c) os cyflenwir y dŵr o dancer, yn y man y daw allan o'r tancer;
- (d) mewn man addas yn unrhyw achos arall.

(2) Rhaid cymryd hapsampl yn ystod y dydd o un litr o gyfaint o dap y defnyddiwr, heb ei lifolchi ymlaen llaw, at ddiben samplu ar gyfer y paramedrau copr, plwm a nicel.

(3) O ran samplu o dan y rheoliad hwn—

- (a) ar gyfer paramedrau cemegol yn y rhwydwaith dosbarthu, rhaid ei gyflawni yn unol ag ISO 5667-5, ac eithrio pan fo'r sampl yn cael ei chymryd o dap defnyddiwr;
- (b) ar gyfer paramedrau microbiolegol, rhaid ei gyflawni yn unol ag—
  - (i) EN ISO 19458 diben samplu A yn y rhwydwaith dosbarthu; a
  - (ii) EN ISO 19458 diben samplu B wrth dap y defnyddiwr.

(4) Rhaid i'r awdurdod lleol sicrhau bod y sampl yn cael ei dadansoddi yn unol ag Atodlen 4.

Cyflenwadau newydd

15.—(1) Pan fo awdurdod lleol yn dod yn ymwybodol o gyflenwad dŵr preifat sydd i'w ddefnyddio am y tro cyntaf (neu am y tro cyntaf ar ôl peidio â chael ei ddefnyddio am gyfnod o 12 mis neu ragor), neu sy'n cael ei ddefnyddio felly, rhaid cydymffurfio â gofynion rheoliadau 6 i 14 ac 16 i 19 cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol.

(2) Ni chaniateir dechrau defnyddio neu ddefnyddio cyflenwad dŵr preifat hyd nes bod yr awdurdod lleol wedi ei fodloni nad yw'r cyflenwad yn peri perygl posibl i iechyd dynol.

Cofnodion

16.—(1) Rhaid i awdurdod lleol wneud a chadw cofnodion mewn cysylltiad â phob cyflenwad dŵr preifat yn ei ardal yn unol ag Atodlen 5.

(2) Erbyn 31 Ionawr bob blwyddyn, rhaid i awdurdod lleol—

- (a) anfon copi o'r cofnodion y cyfeirir atynt ym mharagraff (1) at y Prif Arolygydd Dŵr Yfed;
a
- (b) anfon copi o'r cofnodion hynny at Weinidogion Cymru os gofynnir amdanynt.